

SV. CECILIJA

St. Maderna (RIM, S. CECILIA)

Pod svobodnim solncem.

Povest davnih dedov. — Spisal Fr. S. Finžgar.

Druga knjiga.

(Konec.)

XXIV.

Kakor drhtavica radosti je prešinilo vojsko, ko je izvedela povest, da Ljubinica živi. Zakaj velik je bil njen sloves v Slovenih in velik pri Antih. Iztok je takoj odposlal petorico najhitrejših jezdecev na sever v gradišče, da vzradosté očeta Svaruna, ki je v polmračnem umu trpel silneje vsled izgube edinice nego za deveterimi sinovi.

Radovan je pa užival čast in slavo, kakor mu ni bila dodeljena še nikoli.

Vse devoyke so palile kresove božici Vesni in Devani ter vodile vesele raje. Iztok je narodu velel pokoj. Trume so sedele dolge ure na obali in strmeč zrle v nedogledno dalj po vzvalovljeni morsk gladini, katere še niso nikdar videle njihove oči.

Velmožje so poležkavali ob jagnjetini, natakali si vina iz rimskih vrčev, zaplenjenih v Toperu, in se brezskrbno radovali, kakor na lastni zemlji.

Rado se je izpremenil, kakor se izpremeni groze polna noč ob solnčnem vzhodu. Odkar je Tunjuš otel Ljubinico, je njegovo lice okamenelo. V mlado čelo so se zajedli mračni razori, globoke črte so se zarezale krog stisnjenih ustnic, oči so se poglobile pod sršeče obrvi, odkoder so goreli samo plameni jada, gneva in osvete. Celo Tunjuševa smrt mu ni za trohico ujasnila obličja. In ko je vodil svojo četo na pohod, je divjal tako strašno, da so se tresli pred njim vojniki Sloveni in ga niso upali ogovarjati, kadar je po boju ležal mračen in zamišljen sam ob svojem ognju.

In sedaj je na to od bridkosti postarano mlado lice — planila zarja. Kakor otrok se je smehljal, kakor jagnje hitel za godcem in ga prosil:

„Očka, govori, pripoveduj, kako si jo našel, kje biva, ali je zdrava? Jeli hrepeni po svojem Radu? Govori, če ne . . .“

Godec ni bil radodaren s povestjo. Zavedal se je, da je njegova slava dosegla vrhunec — in udobno mu je bilo vrhu te slavne gore. Zato se je obotavljal.

„Govori, pripoveduj! Kakor otrok v babico siliš vame. Povedal sem, da sem izpolnil prisego. Dovolj! Če ti ni všeč, hodi za njo in jo išči, kakor jo je iskal Radovan in se na tem potu postaral od truda. Kdor hodi, se izhodi!“

Rado je otročje žalosten pomolčal in se tiho jezil, ko je godec vpraševal vojnike o pohodu, o plenu, o mrličih in o junaških činih.

„Očka, pij! Dobro in sladko je vince! Poglej, prinesel sem poln vrč!“

Rado je skušal godca zvedriti s pijačo, da bi se mu razvezal jezik.

Godec se ni branil čaše. Ko je pa izpil, je namrgodil lice, izpljunil daleč od sebe in rekel:

„Dobro in sladko je vince! Tako praviš ti. Jaz pa pravim, da sita vrana gladni še ni nikoli verovala. Pri Epaifrodu v Solunu sem si s takim vinom roke pral. Pri bogovih, ne lažem!“

Velmožje so se začudili.

„Ne lažem, pravim!“ je ponovil Radovan in pljunil drugič.